

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændringer i militær retsplejelov

vedtoges enstemmigt med 119 stemmer; 6 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om talsmænd og klageadgang for menige af det militære personel
vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sag, som derefter foretoges, var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov nr. 131 af 17. april 1916 om lodsvæsenet med senere ændringer.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4383; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1077).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Mørk): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget holdt en række møder og har haft samråd med forsvarsministeren.

Det problem, der har været drøftet mest i udvalget, er den foreslåede indtægtsregulering. Venstres og det konservative folkepartis repræsentanter har rejst ønske om, at denne regulering skulle ske på grundlag af nettoindtægterne og ikke, som i lovforslaget foreslået, bruttoindtægterne. Efter en forhandling med ministeren er resultatet imidlertid blevet dette, at hele udvalget går ind for at bibeholde den foreslåede indtægtsregulering uændret.

Ændringsforslagene nr. 1 og 3 betyder i

forhold til lovforslaget en lempelse af strafferammen i straffesager, der rejses mod lodser for forseelser begået i tjenesten.

Af ændringsforslag nr. 4 fremgår det, at loven skal tages op til revision efter en 3-årig periode. Det har man fundet rimeligt og rigtigt af hensyn til de nye principper, som lovforslaget indeholder.

Endelig har udvalget fundet det rimeligt, at antallet af lodseriernes repræsentanter i lodsrådet forhøjes med 1 til 3, fordi rådets rådgivende opgaver især omfatter sager af økonomisk betydning for lodserierne.

Jeg skal med disse bemærkninger på hele udvalgets vegne anbefale såvel ændringsforslagene som lovforslaget til vedtagelse.

Damsgaard: Ved denne lovgivning indføres der en helt ny ordning af lodsernes økonomiske forhold, en nyordning, der er ønsket af lodserne selv, i hvert fald de fleste af dem. Det er en sikring af de mindre lodseriers økonomi, men til gengæld er der nogle af de større, der må afgive noget. Statens udgifter skulle ikke blive større, end de er nu; der er kun tale om en garanti.

Jeg havde ønsket, at indtægtsreguleringen kunne være sket på grundlag af lodseriernes nettoindtægter. Jeg beklager i og for sig, at den højtærede forsvarsminister var så uimodtagelig for argumenter i så henseende og så lidet forhandlingsvillig, men vi har alligevel ment, at ordningen skulle gennemføres, og derfor er vi gået med til at blive stående ved det foreslåede grundlag.

Jeg tror iøvrigt, at det, som det er sagt, er en god ordning, og forhåbentlig vil alle lodserierne af kollegiale grunde tage vel imod den.

Lodsrådet, der efter forslaget indføres som noget nyt, tillægger jeg stor betydning, og jeg er glad for, at lodserne ved ændringsforslag nr. 2 nu får 3 repræsentanter i rådet, så kan de små lodserier, de store lodserier og lodsforeningen hver få en repræsentant i lodsrådet.

Ved ændringsforslag nr. 4 bestemmes det, at loven skal tages op til revision om 3 år. Dette finder jeg rimeligt; så er lovens bestemmelser prøvet, og erfaringen kan siges os, om der er noget, der skal ændres.

På venstres vegne skal jeg anbefale de stillede ændringsforslag og lovforslaget til endelig vedtagelse.

Baagø-Hansen: Jeg vil gerne først takke den højtærede forsvarsminister for de udførlige besvarelser, vi har fået af de spørgsmål, der har været rejst i udvalget; men dermed hører også takken op for mit vedkommende.

Jeg skal ikke nægte, at jeg nærer nogen betænkelighed ved den lovgivning, vi her er i gang med at indføre. Vel forelå der forud for lovforslagets fremsættelse en betænkning fra en kommission, hvori lodserne har haft sæde, og hvori de har tiltrådt de synspunkter, der er nedfældet i kommissionsbetænkningen. Men der er ikke desto mindre — og det er forsvarsministeren sikkert også klar over — iblandt lodserne ikke så lidt uro i anledning af det, der nu efter lovforslaget skal ske. Sagen er nemlig den, at man her ad lovmæssig vej griber ind i velerhvervede indkomster. Jeg skal indrømme, at det er nødvendigt at foretage en regulering for de store lodsindtægters vedkommende på den måde, at de kommer til at afgive noget til de mindre lodserier, men det er et spørgsmål, om der i lovforslaget er taget tilstrækkeligt hensyn til de store lodseriers driftsudgifter. Jeg kan i den forbindelse helt tilslutte mig, hvad venstres ordfører, det ærede medlem hr. Damsgaard, nylig sagde, at det havde været ønskeligt, om man havde foretaget beregningerne på grundlag af nettofortjenesten.

Jeg har godt lagt mærke til, at det udtrykkelig siges i lovforslaget, at for lodserier med udstationerede fartøjer samt for andre lodserier, hvor driftsudgifterne er ekstraordinært store, kan afgiften nedsættes med indtil 3 pct. efter ministerens nærmere bestemmelse. Men det forekommer mig, at denne margin er for lille, dette tal burde have været sat noget højere.

I det hele taget er lovforslaget udtryk for, at man kæder to ting sammen, nemlig en forbedring af lodsernes pensionsforhold og en regulering af indtægterne. Det er i høj grad tiltrængt af få rettet på pensionerne, og da man nu har bragt begge ting frem i samme lovforslag, er man derved næsten tvunget til at tage begge mundfulde på een gang.

Det har under forhandlingerne gang på gang været hævdet, at lodsvæsenet i Danmark må opfattes som en helhed, og det

synspunkt kan jeg godt tiltræde, dog med den modifikation, at der er stor forskel på de enkelte lodserier. De lodserier, der har de store indkomster, har langt mere arbejde, langt større udgifter og langt større ansvar end de mindre lodserier, som har de små indkomster. Det må stadig være sådan, at indkomsterne står i forhold til det, der ydes, og i forhold til ansvaret.

Vi har imidlertid ikke ment at ville stille ændringsforslag eller at ville gå imod lovforslaget. Det, vi nu har at trøste os med, er for det første, at der ifølge ændringsforslagene er givet lodserne en bedre repræsentation i lodsrådet, og for det andet, at loven er blevet tidsbegrænset og altså har, kan man næsten sige, fået 4 år som prøvetid. Jeg vil ved denne lejlighed udtale det håb, at vi, hvis det i løbet af denne periode viser sig, at der er begået uretfærdigheder, da ved revisionen kan få dem rettet. Det vil jeg gerne bede den højtærede minister om at give os tilsagn om.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Det fremgår både af betænkningen og af ordførernes taler her i dag, at det foreliggende lovforslag kan ventes gennemført af et stort flertal, og selvom vedtagelsen skal ske efter nogle syrlige bemærkninger fra venstres og de konservatives side, finder jeg ikke nogen anledning til at tage en stor debat her ved anden behandling.

Det ærede medlem hr. Baagø-Hansen ville gerne have en erklæring fra mig om, at jeg ville være villig til ved en revision af loven at indarbejde ændringer på grundlag af de erfaringer, der er gjort. Ja, det vil jeg være mere end villig til — hvis jeg til den tid måtte være forsvarsminister; der kan jo være hændt både det ene og det andet inden den tid. Jeg har i udvalget gjort opmærksom på, og jeg skal gerne gentage det her, at jeg nedsatte i sin tid den kommission, hvis betænkning har dannet grundlag for det forslag, vi nu har til behandling, og jeg har ikke på noget punkt foretaget væsentlige ændringer i det forslag, som blev resultatet af kommissionens arbejde. Jeg tog højde fra, at betænkningen var enstemmig, men jeg har ikke lagt skjul på, at havde jeg ikke været i den situation, at jeg skulle tage hensyn til, at der forelå

[Forsvarsministeren.]

en enstemmig betænkning fra den nedsatte kommission, kunne jeg i høj grad have tænkt mig et forslag, der på væsentlige punkter så anderledes ud.

Jeg er ikke sikker på, at det forslag, vi nu gennemfører, vil vise sig, når vi har fået indhøstet erfaringer, at være retfærdigt overfor de folk, der bestyrer de mindre lodserier, og overfor statens interesser. Jeg har derfor været mere end villig til at tidsbegrænse den lov, der nu gennemføres. Jeg ville i høj grad have været velvilligt stemt overfor et ønske fra udvalget om at gøre tidsfristen, indtil en revision skal foretages, meget kortere, end udvalget har ønsket.

Jeg gør opmærksom på, at andre steder er det ikke således, at fordi et lodseri er godt beliggende og har stor trafik, har lodserne uden iøvrigt at være dygtigere end lodserne ved de små lodserier en meget høj indtægt, medens lodser, der bestyrer ikke så gunstigt beliggende lodserier, har en meget mindre indtægt. Jeg er ikke sikker på, at det er et forhold, vi skal opretholde i en længere årrække. Hvis vi gik over til en ordning med statslodserier, ville vi i hvert fald være sikre på, at der blev givet en ensartet løn for ensartet arbejde og derudover den pension, man kunne blive enig om.

Nu har parterne altså forhandlet sig tilrette om foreløbig at gennemføre denne ordning, og det skal jeg acceptere, men udvalgets medlemmer skal ikke være i tvivl om, at er der nogen, der gerne meget hurtigt ser den lov, vi gennemfører, taget op til revision på grundlag af de erfaringer, man måtte gøre, så er det den nuværende forsvarsminister.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1—3, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslag nr. 4 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje af 11. april 1916. (Oprettelse af retskreds nr. 7: Hørsholm birk, oprettelse af et yderligere dommerembede i retskredse nr. 38: Odense købstad, og nr. 86: Esbjerg købstad m. v., samt nedlæggelse af retskreds nr. 91: Nørre Rangstrup og Hviding herreder).

(Første behandling findes i tidenden sp. 3237; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1025).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (*Edel Saunte*): Udvalget har haft et betydeligt antal møder og har haft flere samråd med justitsministeren. Udvalget har modtaget en deputation, valgt på et møde i Toftlund, og har fået forskellige skriftlige henvendelser, hvoraf to er optrykt som bilag til betænkningen.

I udvalget opnåede man enighed om at oprette en retskreds nr. 7, Hørsholm birk, og at oprette et dommerembede i Odense og et i Esbjerg.

Derimod har det været umuligt at opnå enighed om nedlæggelse af retskreds nr. 91. Et flertal i udvalget foreslår, at lovforslaget også på dette område vedtages uændret.

Vi har i udvalget drøftet med justitsministeren, om det var muligt at lave en samlet plan om ændring af samtlige retskredse her i landet. Det er klart, at i den tid, der er gået, siden retsplejeloven blev vedtaget i 1916, er der sket meget; der er foregået store befolkningsforskydninger i de forskellige retskredse, og der er opstået en række forstæder til købstæder. Det medfører, at retskredsinddelingen mange steder er højst uheldig. Det er derfor givet — det tror jeg alle i udvalget er enige om — at en samlet gennemgang af samtlige retskredse i landet ville være en udmærket ting, og det vil være nødvendigt, hvis man fremover skal skabe en tilfredsstillende ordning.

For nogle år siden foretog man jo en